

Финансовите инвестиции във
водния сектор – принос за
Европейско екологично бъдеще

UNEP FI форум, София,
11 октомври 2007

Инж. Владимир Благоев
Консултант, Пречистване на води

Състояние на водния сектор

- Повърхностни водни ресурси – 70% от общото количество.
- Подземни водни ресурси – 30% от общото количество.
- Средногодишното водопотребление в страната е около 10 - 12 млрд.м³/год.

Разпределение по отрасли:

- * питейно водоснабдяване – 8 - 10 %.
- * напояване – 5 - 25%.
- * промишлено водоснабдяване – 20 - 30 %.
- * хидроенергетика – 15 - 35%.

Състояние на водния сектор

- Водоснабдителна мрежа – 70 620 км, население живеещо във водоснабдени селища – 98,6 %.
- Канализационна мрежа – 9140 км, население живеещо в благоустроени с канализация селища – 46%.
- Градове с изградена канализация – 70,2 %.
- Села с изградена канализация – 2,1 %.
- Изградени ПСПВ – 43 бр.
- Изградени ПСОВ – 66 бр., обслужващи 63 селища, в които живее 35,7 % от населението.

Преимущества и недостатъци на състоянието на водния сектор

Силни страни:

- Водните ресурси са достатъчни за пълно водоснабдяване на населените места при добро управление и ефективно използване.
- Водоснабдителната мрежа е изградена до голяма степен.
- Ниско общо ниво на замърсяване на водите.
- Все по пълно прилагане на принципите “Замърсителят плаща” и “Отговорност на производителя”.

Преимущества и недостатъци на съществуващата инфраструктура

Слаби страни:

- Неравномерно разпределение на количествата водни ресурси по сезони и по територията на страната, недостатъчен брой регулиращи годишни и многогодишни изравнители.
- Недостатъчна и амортизирана инфраструктура за събиране, снабдяване, отвеждане и третиране на води. Необходимо е изграждане на голям брой канализационни системи, ПСОВ и намаляване на загубите по водопреносната мрежа.
- Ограничен вътрешен финансов ресурс за инвестиции.
- Страната използва 49% от водните си ресурси и е на 12 място в света по разхищението им – WWF.

Законодателна среда

Национално законодателство:

- Закон за водите.
- Закон за устройство на териториите.
- Закон за регулиране на ВиК услугите.
- Закон за опазване на околната среда.
- Наредби 2,3,4,6,7,9,10,12 на МОСВ.
- ОП “ Околна среда 2007 -2013 г.” на МОСВ.
- Програма на МОСВ за изграждане на ГПСОВ по Черноморието - селища над 2000 е.ж. - 31бр.
- Програма на МЗП за развитие на селските райони “2007 – 2013 г.” – селища под 2000 е.ж.

Законодателна среда

Европейски регулации:

- Директива 2000/60/ЕС – определя политиката на Общността в сферата на водите и фундаментално реформира управлението им.
- Директива 91/271/ЕС – относно градските ПСОВ, договорен преходен период от 4 г. (2007 – 2010 г.) за населени места с над 10 000 е.ж.
- Директива 76/160/ЕЕС за крайбрежните морски води.

Необходимите инвестиции във ВС

- Според проучване на Световната Банка от 2005 г. за обновяване на водния сектор в България ще са необходими най-малко 7 млрд. евро.

От тях за:

- Рехабилитация на водоснабдителните системи и намаляване загубите на вода – 2 832 млн.евро.
- Изграждане на канализационни системи – 2 034 млн.евро.
- Изграждане на ПСОВ – 928 млн.евро.
- Изграждане на нови и довършване на започнати обекти – 1 137 млн.евро.

Очаквани инвестиции във ВС

- По ОП “Околна среда 2007 -2013 г.” на МОСВ от фондове КФ и ЕФРР: за подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води в селища над 2 000е.ж. – 1 027,3 млн.евро.
Национално съфинансиране – 256,8 млн.евро.
- По Програма за развитие на ВиК на селските райони на МЗП, за селища под 2 000 е.ж. – над 600 млн. евро.
- По Програма ИСПА, до 2010 г. – 300 млн. евро.
- По проект на Световна Банка за реконструкция на язовири през 2007 г. – 90 млн.евро.

Частни инвестиции във ВС

- В очаквания нов закон за ВиК се предвижда възможност чрез формите на публично – частното партньорство да се стимулира привличането на частни инвестиции във ВС .Очаква се през следващите 5 – 7 г. да бъдат привлечени 2 млрд. евро.
- Подходящ пример за такава инвестиция е най-голямата сделка във българския ВС – Дексия Комуналкредит България и ВиК - Варна сключиха договор за кредит на стойност 15 млн. евро. Кредитът е предназначен за реконструкция и разширяване на водопреносната инфраструктура в региона.

Публично – частно партньорство ВЪВ ВОДНИЯ СЕКТОР

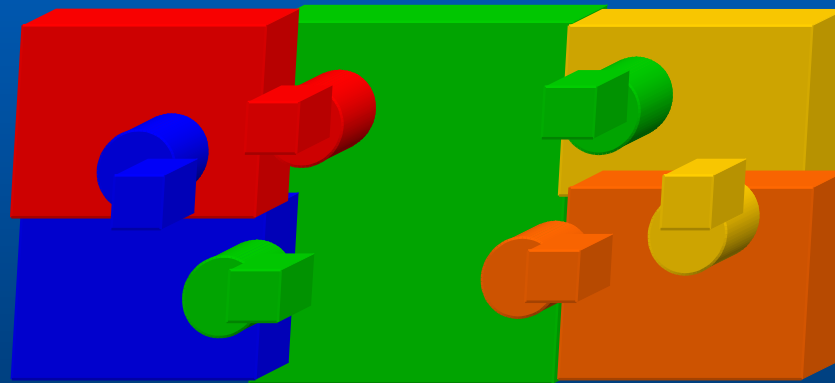
Специфични водни рискове (СВР) при финасиране на проекти

- Политически – девалвация, политическо вмешателство.
- Комерсиални – тарифи, движение на паричните потоци, кредитен риск.
- Правни и контрактни законови регулации – правни и контрактни принуди, регулации.
- Рискове на водния ресурс – дефицит, наводнения, замърсявания, преразпределение.
- Репутационни – отношение на акционерите, корупция, съгласие с добрите практики.

Специфични водни рискове (СВР)

Политически

Комерсиални

Репутационни

Правни и контрактни

На водния ресурс

Предложени от UNEP FI нови подходи за разпознаване и смекчаване на СВР

- Систематична оценка на водната следа, водния баланс на фирмите.
- Включване на СВР в индикатори за вътрешна диагностична употреба от финансовите институции.
- Създаване на рейтинги и критерии на компаниите съобразно тяхната изложеност на СВР и управлението им.
- Включване на СВР в банковите оценки на рисковете и тестовите модели.
- Интегриране на СВР във всички аспекти на банковите операции и създаване на стимули за прилагането им.

Ще се настанят ли в България Принципите на Екватора ?

- През 2003 г. 10 водещи световни банки обявиха за приемането на “Принципите на Екватора”(ПЕ) – пакет от доброволно разработени правила за екологично и социално отговорни инвестиции.
- Присъединявайки се към ПЕ финансовите институти приемат задължението да предоставят заеми само на тези проекти заявителите на които могат да покажат способност и готовност да спазват комплексни мерки за обезпечаване на социални норми и изисквания за защита на околната среда.
- Така ПЕ станаха нов стандарт на банковата дейност в областта на опазване на околната среда и решаването на социални въпроси при проектно финансиране.

Принципи на Екватора

EPFI only provide loans to projects that conform to principles 1- 9 below

- Обзор и категоризация на проекта.
- Социална и природоохранна оценки.
- Подходящи применими стандарти.
- План за действие и система за управление.
- Консултации и разкрития.
- Механизъм за оплаквания.
- Независим обзор.
- Договори, Споразумения.
- Независим мониторинг и отчетност (до погасяване на кредита).

Финансов праг на проектите > 10 млн. USD

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО !

UNEP FI ФОРУМ
11 ОКТОМВРИ 2007, СОФИЯ
PRINCESS HOTEL